Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, judecător - Bolocan Elena
Dosarul nr. 3a-410/25
2-24040633-02-3a-10022025

D E C I Z I E

14 mai 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bostan Angela și Cașcaval Andrei
Grefier Gonciar Elena

a examinat în ședință publică, apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 11 noiembrie 2024, adoptată în cauza, la acțiunea de contencios administrativ înaintată de Ceban Eugeniu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

Circumstanțele cauzei

La 12 aprilie 2024, Ceban Eugeniu, prin intermediul avocatului Dzicovscaia Odetta, s-a adresat instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea refuzului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 26/2023/2206 din 11 decembrie 2023 cu privire la examinarea cererii de recalculare a pensiei pentru vechimea în muncă cu avantaje în privința lui Ceban Eugeniu și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ cu caracter individual favorabil privind recalcularea pensiei reclamantului Ceban Eugeniu, în baza certificatului nr. 10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Comisariatul de Poliție Fălești, începând cu data concedierii 24 octombrie 2001.

În motivarea acțiunii autorul a indicat că, prin ordinul nr. 109 din 16 noiembrie 1983, Ceban Eugeniu a fost angajat în calitate de polițist pentru pază și escorta arestaților CPR Fălești, activitate care a durat până la 24 octombrie 2001.

Pe parcursul activității în subdiviziunile MAI, a activat în Izolatorul de detenție preventivă (provizorie), întrerupând activitatea la 24 octombrie 2001, conform ordinului de eliberare din funcție nr. 105ef.

La eliberarea din serviciu, lui Ceban Eugeniu i s-a calculat vechimea în muncă 19 ani 11 luni și 12 zile, iar vechimea în muncă cu avantaj 20 ani, 01 lună și 16 zile.

Totodată, conform ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, perioadele de activitate în Izolatorul de detenție preventivă (provizorie) se calculează conform coeficientului (1:2). Certificatul nr. 10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești, confirmă activitatea sa în Izolatorul de detenție preventivă, respectiv la eliberarea sa din subdiviziunile MAI, nu s-a luat în calcul și perioada de activitate în Izolatorul de detenție Preventivă (provizorie) cu calcularea a două luni vechime în muncă cu avantaje pentru o lună de serviciu.

Astfel, la 30 octombrie 2023, reclamantul s-a adresat cu cerere pentru recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă cu avantaje, înregistrată cu nr. 26/2023/2206, anexând la cerere actele confirmative a activității în Izolatorul de Detenție Preventivă.

Prin nota informativă expediată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale din 07 decembrie 2023, i s-a solicitat prezentarea tuturor ordinelor care confirmă activitatea sa în Izolatorul de detenție Provizorie a CRP Fălești, în original, cu ștampila umedă.

Respectiv, la 07 decembrie 2023 a prezentat Casei Teritoriale Fălești actele solicitate în original. Însă, prin decizia din 13 decembrie 2023, i s-a refuzat în recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă cu avantaje, reieșind din raportul (1:2), drept motiv fiind invocat că perioadele de activitate în Izolatorul de detenție preventivă nu pot fi raportate la prevederile art. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78/1994.

La 28 decembrie 2023, reclamantul a contestat decizia cu privire la refuzul în recalcularea pensiei și achitarea diferenței dintre plăți la Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând anularea actului administrativ, emiterea actului administrativ favorabil privind recalcularea pensiei reieșind din raportul (1:2) și achitarea diferenței dintre plăți, începând cu perioada eliberării/încetării serviciului în subdiviziunile MAI - 24 octombrie 2001 până în prezent.

Prin notificarea din 17 ianuarie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale de Stat i-a comunicat despre prelungirea termenului de examinare a cererii prealabile cu 15 zile, prelungit cu 30 zile prin notificarea din 05 februarie 2024, iar prin notificarea din 04 martie 2024, prelungit încă cu 15 zile.

Reclamantul susține că, odată cu expirarea termenului de examinare a cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale nu i-a remis nici un răspuns cu privire la cererea prealabilă prin care a solicitat să fie emis un act administrativ favorabil în privința sa.

Consideră că, Casa Națională de Asigurări Sociale în mod intenționat prelungea termenul de examinare a cererii prealabile, pentru ca reclamantul să nu aibă posibilitate de a se adresa în instanța de contencios administrativ.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 11 noiembrie 2024, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Ceban Eugeniu și, respectiv:

- anulat refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 26/2023/22100 (cererea nr. 26/2023/2206) din 11 decembrie 2023, cu privire la examinarea cererii de

recalculare a pensiei pentru vechimea în muncă cu avantaje în privința reclamantului Ceban Eugeniu;

- constatate ca fiind ilegale și neîntemeiate acțiunile, și inacțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale privind examinarea cererii prealabilă nr. C-192/24 înregistrate la 03 ianuarie 2024;
- obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil - calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei lui Ceban Eugeniu cu includerea în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei a perioadei stabilite în baza certificatului nr. 10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești, cu acordarea înlesnirilor și calcularea a 2 (două) luni vechime în muncă pentru 1 (una) lună de serviciu (16 noiembrie 1983-08 martie 1984, 20 decembrie 1988-01 octombrie 1989, 01 aprilie 1991-01 august 1994, 01 iunie 1999-01 octombrie 2001), ceea ce constituie 13 (treisprezece) ani 6 (șase) luni 6 (șase) zile, începând cu 07 decembrie 2022.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Ceban Eugeniu, suma de 250 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, pretențiile reclamantului și cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantului

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 19 noiembrie 2024 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 noiembrie 2024, iar la 07 februarie 2025 a fost înregistrat apelul motivat, prin care s-a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Ceban Eugeniu să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea apelului declarat Casa Națională de Asigurări Sociale a relatat că, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate, apreciate corespunzător normelor procedurale și nici elucidate, fapt ce servește drept temei pentru casarea hotărârii instanței de fond.

Astfel, apelanta a menționat că, înlesnirile de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordau până la 28 decembrie 2023, doar pentru colaboratorii care activează sau au activat în instituțiile nominalizate în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, or, consideră că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești a emis întemeiat decizia nr. 26/2023/22100 din 07 noiembrie 2023 privind respingerea cererii intimatului de recalculare a pensiei din data de 30 octombrie 2023, deoarece perioadele de activitate în calitate de polițist în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie nu puteau fi raportate la prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, adică nu puteau fi incluse și calculate cu înlesniri 1:2, la situația 11 decembrie 2023).

Totodată, apelanta a subliniat că, prin Hotărârea Guvernului nr. 1048 (publicată în Monitorul Oficial din 21 decembrie 2023) a fost modificată Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor

afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare (în vigoare de la 28 decembrie 2023).

Respectiv, pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 s-a modificat cu următorul cuprins: „*în instituții penitenciare de tip închis, subdiviziunile de escortare, deținere și paza a persoanelor reținute și arestate, izolatoarele de urmărire penală, izolatoarele de detenție provizorie, Centrul de Plasament Temporar al Străinilor, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran”* și se calculează două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu. În cazul când beneficiarul de pensie stabilită se adresează pentru recalcularea pensiei, se aplică prevederile art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544/1993 - recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

De altfel, apelanta concluzionează că, intimatul urmează să se prezente la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești pentru recalcularea pensiei stabilite anterior, prezentând certificatul totalizat despre vechimea în muncă de către instituția de forță (toată perioada care a fost inclusă la stabilirea pensiei primare, cât si cea cu înlesniri calculate cu 1:2), iar urmare depunerii cererii repetate, în Sistemul Informațional „Protecția Socială”, recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii cererii.

Termenul de declarare a apelului

Potrivit art. 232 alin. (1) și (2) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din lucrările cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost emis la 11 noiembrie 2024, cererea de apel nemotivată datează din 19 noiembrie 2024, respectiv hotărârea motivată a fost expediată prin intermediul poștei electronice la 30 ianuarie 2025, iar cererea de apel motivată a fost depusă la 07 februarie 2025.

Astfel, apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale se consideră depus în termen.

Argumentele participanților la proces

La examinarea în fond a cererii de apel, reprezentantul apelantei Casa Națională de Asigurări Sociale – Bulgaru Andrei, a solicitat admiterea apelului declarat precum a fost formulat.

Reprezentantul intimatului Ceban Eugeniu, avocatul Dzicovscaia Odetta, nu s-a prezentat în ședința de judecată, dar a solicitat prin intermediul poștei electronice, respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Astfel, ținând cont de faptul că procedura citării legale a fost respectată, Completul judiciar a dispus examinarea cererii de apel în lipsa părților neprezente legal citate.

Aprecierea instanței de apel

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma înscrisurilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul judiciar statuează că apelul urmează a fi admis, iar hotărârea instanței de fond urmează a fi casată integral, cu emiterea unei noi hotărâri din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel casează integral hotărârea primei instanței și emite o nouă decizie.

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Corespunzător art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Prevederile art. 220 alin. (1) Cod administrativ stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

De asemenea, potrivit art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În fapt, din înscrisurile cauzei se atestă că, în perioada 16 noiembrie 1983-24 octombrie 2001, Ceban Eugeniu a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, raporturile de serviciu fiind încetate în baza ordinului Inspectoratului de Poliție Județul Bălți nr. 105EF din 24 octombrie 2001.

Din data de 02 octombrie 2001, Ceban Eugeniu beneficiază de pensie pentru vechime în muncă, în mărime de 50% din suma soldei, stabilită în temeiul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, pentru o vechime în muncă de 20 ani 01 luni 16 zile (cu avantaje, coeficient (1:3), pentru perioada de activitate 30 martie 1992-01 mai 1992 (f.d. 11-14 dosar administrativ).

La 30 octombrie 2023, Ceban Eugeniu a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești, o cerere cu privire la reexaminarea/recalcularea pensiei în baza certificatului nr. 10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești.

La 07 decembrie 2023, Ceban Eugeniu a prezentat actele solicitate de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, pentru recalcularea pensiei stabilite anterior.

Astfel, prin certificatul nr. 34/37-10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești se confirmă că activitatea desfășurată de către Ceban Eugeniu în cadrul subdiviziunilor MAI în perioadele 16 noiembrie 1983-08 martie 1984, 20 decembrie 1988 - 01 octombrie 1989, 01 aprilie 1991- 01 august 1994 și 01 iunie 1999 - 24 octombrie 2001, se subliniază că, conform prevederilor ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, perioadele indicate se calculează cu avantaje, coeficientul (1:2), ceea ce constituie 13 ani 07 luni 22 zile (f.d. 13).

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 26/2023/22100 din 11 decembrie 2023, cererea de recalculare a pensiei a fost respinsă, iar drept motiv a fost indicat că perioadele de activitate în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie din subdiviziunile MAI, nu pot fi raportate la prevederile art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

La 03 ianuarie 2024, Ceban Eugeniu a contestat cu cerere prealabilă actul emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, iar neprimind un răspuns din partea autorității publice, Ceban Eugeniu s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune în contencios administrativ.

Fiind învestită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 noiembrie 2024, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Ceban Eugeniu și, respectiv a fost anulat refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 26/2023/22100 (cererea nr. 26/2023/2206) din 11 decembrie 2023, constatate ca fiind ilegale și neîntemeiate acțiunile și inacțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale privind examinarea cererii prealabilă nr. C-192/24 înregistrate la 03 ianuarie 2024; obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil - calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei lui Ceban Eugeniu cu includerea în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei a perioadei stabilite în baza certificatului nr.

10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești, cu acordarea înlesnirilor și calcularea a 2 (două) luni vechime în muncă pentru 1 (una) lună de serviciu (16 noiembrie 1983-08 martie 1984, 20 decembrie 1988-01 octombrie 1989, 01 aprilie 1991-01 august 1994, 01 iunie 1999-01 octombrie 2001), ceea ce constituie 13 (treisprezece) ani 6 (șase) luni 6 (șase) zile, începând cu 07 decembrie 2022.

Totodată, s-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Ceban Eugeniu, suma de 250 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, pretențiile reclamantului și cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

În drept, potrivit prevederilor art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform tabelului expus în lege (de la 01 iulie 2012 - 21 ani).

Conform art. 18 lit. c) al aceleiași Legi, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul: timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Reieșind din conținutul art. 14 lit. a) al Legii citate, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește: pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Conform art. 48 din Legea respectivă, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Rezumând cele relatate, Completul de judecată constată că prima instanță întemeiat a stabilit oportunitatea admiterii pretențiilor reclamantului Ceban Eugeniu și, respectiv, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită un act administrativ individual favorabil, prin care să calculeze și să achite, pensia pentru vechime în muncă cu includerea perioadei stabilite în baza certificatului nr. 10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești, cu acordarea înlesnirilor și calcularea a 2 (două) luni vechime în muncă pentru 1 (una) lună de serviciu.

Totodată, Completul de judecată reține că instanța de fond eronat a dispus obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită un act administrativ individual favorabil, prin care să calculeze și să achite reclamantului Ceban Eugeniu, pensia pentru vechime în muncă, pentru perioada 16 noiembrie 1983-08 martie 1984, 20 decembrie 1988-01 octombrie 1989, 01 aprilie 1991-01 august 1994 și 01 iunie 1999-01 octombrie 2001.

Or, potrivit art. 51 alin. (1) și (2) din Lege, în cazul apariției unor circumstanțe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii. Recalcularea pensiilor pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și pentru familiile acestora se efectuează de la data de 1 a lunii următoare celei care au survenit circumstanțele ce cauzează modificarea mărimii pensiei. Totodată, dacă pensionarul beneficiază de dreptul la majorarea pensiei, diferența de pensie i se poate plăti doar pentru 12 luni trecute.

În conformitate cu prevederile art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi. Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

De altfel, reieșind din prevederile citate și dat fiind faptul că Ceban Eugeniu a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești actele necesare în vederea recalculării pensiei stabilite anterior, la data de 07 decembrie 2023, termenul pentru care această prestație poate fi recalculată, nu poate depăși 12 luni de la data depunerii, adică termenul de recalculare și, respectiv achitare a pensiei, luându-se în calcul certificatul nr. 10669 din 05 decembrie 2023, eliberat de Inspectoratul de Poliție Fălești, nu poate începe mai devreme de 07 decembrie 2022.

Mai mult în susținerea ipotezei respective, Completul de judecată menționează că în cererea de apel, Casa Naționale de Asigurări Sociale a susținut aspectul expus în Legea nr. 1544/1998, care prevede expres dreptul pensionarului de a beneficia de diferența de pensie în majorare, doar pentru 12 luni trecute după 07 decembrie 2022.

În lumina celor relatate supra, Colegiul concluzionează asupra admiterii apelului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casării hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 11 noiembrie 2024 și emiterea unei noi hotărâri în sensul expus.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, art. art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 11 noiembrie 2024 și se emite o nouă decizie, potrivit căreia;

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de Ceban Eugeniu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

Se anulează decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 26/2023/22100 din 11 decembrie 2023 și refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de soluționare a cererii prealabile nr. C-192/24 din 03 ianuarie 2024.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Ceban Eugeniu, prin care să-i recalculeze, pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerație certificatului nr. 10669 din 05 decembrie 2023 eliberat de Inspectoratul de poliție Fălești, începând cu 07 decembrie 2022.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bostan Angela

Cașcaval Andrei